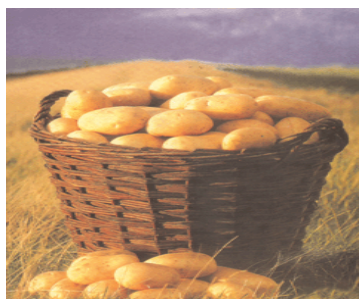

ETIKETIRANJE JEDILNEGA KROMPIRJA

Pridelava jedilnega krompirja ima v Sloveniji dolgoletno tradicijo, krompir pa je tudi eden izmed tržno zanimivejših kmetijskih pridelkov, s katerim se trguje po vsem svetu. Cilj vsakega pridelovalca je pridelati zdrav in kakovosten pridelek, ki bi zadovoljil vse bolj zahtevnega kupca, ta pa želi z nakupom pridobiti tudi čim več dodatnih informacij in navodil.

Tako se pakiranje in etiketiranje jedilnega krompirja pri nas uporablja že vrsto let, zahteve v zvezi s tem pa se z leti spreminjajo skladno z zakonodajo. Ker se je ta v zadnjih nekaj letih precej spremenila in ker se različna področja med seboj tudi prepletajo in dopolnjujejo, vas želimo s tem sporočilom seznaniti z vsemi predpisanimi zahtevami in možnostmi za njihovo poenoteno izvajanje.

FITOSANITARNE ZAHTEVE

Krompir okužuje več vrst bolezni in škodljivcev, med katerimi je nekaj zelo nevarnih karantenskih škodljivih organizmov, ki praviloma povzročajo veliko gospodarsko škodo. Med njimi je več bakterijskih, glivičnih in virusnih bolezni, ogorčic in drugih škodljivcev, ki v Sloveniji niso navzoči ali so navzoči le v omejenem obsegu. Ti se k nam zlahka vnesejo s semenskim ali jedilnim krompirjem, zato je potrebno, da so vnos, pridelava in trženje krompirja pod t.i. stalnim fitosanitarnim nadzorom, ki z mehanizmi preprečevanja vnosa in širjenja karantenskih škodljivih organizmov ščiti domačega pridelovalca ter omogoča trženje krompirja

doma in na tujem. Pri tem je zelo pomembna sledljivost, s pomočjo katere se pri ugotovljeni okužbi v katerem koli členu verige »od njive do žlice« odkrije izvor in širjenje okužbe ter zadevo pravočasno in učinkovito sanira.

S Pravilnikom o dodatnih zahtevah pri vnosu iz tretjih držav in premeščanju krompirja, da se prepreči nevarnost vnosa škodljivih organizmov (Uradni list RS, št. 120/2004), ki je pričel veljati lansko jesen, so bile med drugim predpisane tudi zahteve glede etiketiranja jedilnega krompirja.

15. člen navedenega pravilnika tako določa, da mora biti vsaka enota pakiranja gomoljev jedilnega krompirja označena z etiketo, na kateri so vsaj naslednji podatki:

- registrska številka uvoznika ali distributerja;
- poreklo (država porekla oziroma območje pridelave);
- sorta krompirja;
- količina krompirja;
- oznaka: »NI ZA SADITEV«.

Registrsko številko pridobite z vpisom v FITO register, ki se vodi pri Fitosanitarni upravi RS v skladu s *Pravilnikom o pogojih za registracijo pridelovalcev, predelovalcev, uvoznikov in distributerjev rastlin, rastlinskih proizvodov in drugih nadzorovanih predmetov* (Uradni list RS, št. 94/05).

Za pridelovalce, ki pakirajo le lasten pridelek, je dovolj, če za potrebe etiketiranja namesto registrske pridobijo evidenčno številko iz FITO

registra. Zahtevani podatki na etiketi služijo tako fitosanitarnim organom pri sledenju pošiljk krompirja kot tudi zaščiti potrošnika.

ZAHTEVE GLEDE OZNAČEVANJA IN KAKOVOSTI

Predpakiran krompir mora biti označen v skladu s **Pravilnikom o splošnem označevanju predpakiranih živil** (Uradni list RS, št. 50/04, 58/04-popr., 43/05, 64/05-popr. in 83/05), ki določa, da mora označba vsebovati naslednje podatke:

- ime: krompir;
- neto količina krompirja;
- serija (lot) - enota živila v prometu, ki je pridelana, izdelana ali pakirana pod enakimi pogoji;
- ime in naslov ali firmo in sedež proizvajalca ali tistega, ki krompir pakira, ali prodajalca;
- podatek o kraju porekla, če bi izpustitev tega podatka lahko zavedla končnega potrošnika glede pravega porekla živila.

Pravilnik o splošnem označevanju živil, ki niso predpakirana (Uradni list RS, št. 28/2004, 10/2005 in 57/2005) predpisuje, da mora označba na nepredpakiranem žvilu vsebovati naslednje podatke:

- ime: krompir;
- ime in naslov ali firmo in sedež proizvajalca ali tistega, ki krompir pakira, ali prodajalca;
- podatek o kraju porekla, če bi izpustitev tega podatka lahko zavedla končnega potrošnika glede pravega porekla živila.

Za jedilni krompir standard kakovosti v Evropski Uniji ni predpisan, zato podatki glede kakovosti niso obvezni.

Dodatne informacije:

Fitosanitarna uprava RS Sektor za zdravstveno varstvo rastlin

- telefon (01 3094 379)
- telefax (01 3094 335)
- elektronska pošta: furs.mkgp@gov.si

spletna stran: <http://www.furs.si>

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Sektor za kmetijske trge Sektor za varnost in kakovost hrane

- telefon (01 478 90 00)
- telefax (01 478 90 21)
- elektronska pošta: gp.mkgp@gov.si

spletna stran: <http://www.mkgp.gov.si>

ZAŠČITA POTROŠNIKA

Označbe na etiketi morajo biti v **slovenskem jeziku** v skladu z Zakonom o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/2004).

KAKO NAJ IZGLEDA ETIKETA

Če torej hočemo zadostiti vsem predpisanim zahtevam in se obenem izogniti podvajanju podatkov, mora etiketa na embalaži jedilnega krompirja vsebovati naslednje podatke:

- **registrska ali evidenčna številka uvoznika ali distributerja** (iz FITO registra);
- **ime in naslov ali firma in sedež pridelovalca ali tistega, ki krompir pakira, ali prodajalca;**
- **država porekla;**
- **ime: krompir;**
- **sorta krompirja;**
- **neto količina krompirja;**
- **oznaka: "Ni za saditev";**
- **označbo serije (lot).**

Ostali neobvezni podatki:

Na etiketo se lahko navede tudi druge neobvezne podatke, vendar pod pogojem, da so ti resnični in da ne zavajajo kupca.

Neobvezni podatki se lahko označijo v skladu s priporočili OECD standardov, ki so objavljeni na sledeči spletni strani:

http://www.unece.org/trade/agr/standard/potatoes/pot_e.htm

POZOR!

Označevanje jedilnega krompirja v skladu s fitosanitarnimi zahtevami in v skladu z zahtevami glede označevanja velja za vse vrste pakiranja (vreče) kot tudi za nepakiran krompir (zaboji, razsuto stanje), pri čemer se etiketa v obliki spremne listine priloži pošiljki. Spremna listina je lahko vsak dokument, ki spremlja pošiljko (npr. dobavnica ali račun), če vsebuje vse predpisane podatke za označevanje.